

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2024/25:28

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 21 mars

§ 1 Jordbruks- och fiskefrågor

Landsbygdsminister Peter Kullgren

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 24 februari 2025

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 24 mars 2025

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi öppnar EU-nämndens sammanträde.

Vi hälsar landsbygdsminister Peter Kullgren med medarbetare hjärtligt välkomna till dagens sammanträde i EU-nämnden.

Vi börjar med en återrapport.

Anf. 2 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Vi svarar på frågor om sådana finns.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det verkar inte vara någon rusning. Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Meddelande om en vision på jordbruks- och livsmedelsområdet – Riktlinjedebatt.

Anf. 4 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! På jordbruksrådet kommer en riktlinjedebatt att hållas om kommissionens vision om jordbruk och livsmedel.

Inför det fortsatta arbetet och diskussionen på måndag utgår regeringen från den ståndpunkt som finns i det fakta-PM om visionen som vi hade en överläggning om i miljö- och jordbruksutskottet i går.

Ordförandeskapet har ställt tre frågor för att vägleda diskussionen på det kommande rådsmötet. Som svar på ordförandeskapets frågor bedömer regeringen att visionen är balanserad och att de åtgärder som presenteras i stort kommer att vara ett viktigt steg för att stärka jordbrukets konkurrenskraft, lönsamhet och resiliens. Mer kommer dock att behövas, inte minst kopplat till förenkling.

Regeringen vill betona vikten av att utforma jordbrukspolitiken så att den bidrar till att värna och stärka den gemensamma marknaden. Det är viktigt att söka lösningar som är marknadsorienterade. Kompletterande inkomstkällor och diversifiering kommer att ha betydelse för många

företag. Detta är en utveckling som sker redan i dag, men det kommer att ske en vidare utveckling över tid. Regeringen är positiv till att kommissionen lyfter fram detta arbete.

Samtidigt kommer en större del av livsmedelsproduktionen att ske i specialiserade företag där det finns möjlighet att utnyttja ny teknik och nå en hög produktivitet. För de flesta företag är en livskraftig livsmedelsindustri och en fungerande livsmedelskedja viktigt. För att underlätta innovationer och ny teknik och möjligheten att ta till vara jordbrukets potential är ett fokuserat arbete för att minska den administrativa bördan för jordbrukarna nödvändigt. Det krävs både ny lagstiftning och en översyn av befintlig lagstiftning.

Att skapa förutsättningar som gör det möjligt för jordbruksföretag och livsmedelsindustri att fortsätta att utvecklas är viktigt. Här har forskning, utveckling och innovationer utanför CAP stor betydelse, och satsningar på ett fungerande kunskaps- och innovationssystem inom jordbruket är avgörande. Regeringen ser även behov av att på ett mer fokuserat sätt stärka förmågan hos såväl rådgivningsorganisationer som jordbrukare när det gäller att ta till sig ny forskning och innovation.

Anf. 5 JYTTE GUTELAND (S):

Herr ordförande! Som vi socialdemokrater betonade i miljö- och jordbruksutskottet är det flera delar i ståndpunkten som vi tycker är bra, men vi skulle också vilja ha med hållbarhet och även rättvisa villkor i livskraftiga landsbygdsområden. I uppläsningen nyss hörde jag inte att detta hade tagits till vara. Vi står fast vid det vi har sagt och anmäler avvikande ståndpunkt. Jag ska läsa upp den så att det blir tydligt. Vi skulle vilja att följande står med i första stycket:

Regeringen välkomnar visionen och dess betoning av en attraktiv, konkurrenskraftig, hållbar, resilient och framtidssäker sektor som arbetar med naturen samt uppvärdering av mat, rättvisa villkor i livskraftiga landsbygdsområden, inklusive arbetsvillkor, som i stor utsträckning är i linje med målsättningarna för den svenska livsmedelsstrategin.

Vi stöder dessutom Centerpartiets avvikande ståndpunkt vad gäller areellt stöd. Vi får se om den ligger fast i dag.

Anf. 6 MARTINA JOHANSSON (C):

Det är mycket som är bra i ståndpunkten, men vi i Centerpartiet vill få med något. Jag är så pass ny att jag är osäker på vad som händer i går och vad som händer i dag, men det är centralt att det europeiska jordbruket är vinstdrivande då detta möjliggör investeringar i hållbar och grön omställning.

Vi vill också få med att det arealbaserade stödet ska riktas till områden med geografiska begränsningar och till unga och nya jordbrukare. Vi är tveksamma till en ökad nedtrappning av stödbeloppet, som bland annat leder till mer administration.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Bara för att alla ska vara med på noterna vill jag säga att detta är ett knepigt ärende. Det har samråts i miljö- och jordbruksutskottet om en mycket bredare frågeställning och ett fakta-PM, men nu handlar det om en betydligt smalare frågeställning, som jag tycker att alla har hållit sig inom.

Vi har inte pratat om detta, men det är bra om alla är med på att vi nu behandlar den betydligt smalare frågeställningen inför nästa vecka, utifrån de tre diskussionsfrågor som finns i underlaget.

2024/25:28
21 mars

Anf. 8 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, landsbygdsministern, för dragningen!

Jag känner mig lite träffad av beskrivningen. Det är lite förvirrande med dels det väldigt omfattande fakta-PM:et, dels förslaget till svensk ståndpunkt, som är ett svar på de tre frågor som ställts.

Av det fakta-PM som vi överlade om i miljö- och jordbruksutskottet i går framgår det att regeringen understryker vikten av en ökad och stärkt djurvälstånd. Vi från Miljöpartiet välkomnar verkligen denna tydliga skrivning. Jag undrar om detta är något som man också kan föra fram som svar i diskussionen, och kan man i så fall gå oss till mötes på det sättet att man för in detta i den svenska ståndpunkten?

Anf. 9 LORENA DELGADO VARAS (V):

Vi står fast vid vår anmälda avvikande ståndpunkt. Vi tycker att begreppet hållbarhet ska finnas med tillsammans med konkurrenskraft och lönsamhet. Vi vill säkra att regelförenklingarna inte leder till minskade ambitioner på miljö- och klimatområdet.

Vi håller med om det som Socialdemokraterna lyfte fram om rättvisa villkor. Det är klart att livsmedelskedjan ska vara rättvis och att jordbrukare ska få sin del. Där finns ett större sammanhang när det gäller bland annat handelspolitiken.

Vi lyfter även fram frågan om markanvändning, där vi menar att regeringen snarare sänker ambitionerna. Vi anser också att målet för 2040 ska vara netto-noll.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Vi ber statsrådet att bena ut vad som är innanför och utanför när det gäller vad som ska tas upp i rådet och om vi behöver dra upp någon linje där samt svara på frågorna.

Anf. 11 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Jag förstår. Det är lite olika delar. Vi har gårdagens process i MJU, där vi har ett betydligt bredare fakta-PM om visionen som helhet. I dag kommer jag till EU-nämnden därför att vi har fått tre konkreta frågor där man vill höra regeringens syn, som jag ska återge på måndag på rådets möte. Jag har kommit hit för att få mandat för att säga ungefär det som nu står i ståndpunkten.

Diskussionen i MJU är bredare. Oftast ligger processerna inte riktigt så tätt att vi i princip får samma ärende samtidigt. Jag har därför full förståelse för att vi kan prata om samma sak fast olika saker samtidigt. Det blir lite rörigt, men nu ligger fokus på de frågeställningar som tas upp här.

Generellt kan man, när det gäller visionen, säga att det kommer att leda till betydligt fler punkter och ärenden som vi har anledning att återkomma till mer skarpt i sak. Mycket av det som Centern tog upp kommer i nästa steg, när vi pratar om CAP och så vidare. Vi kommer att återkomma till

Anf. 12 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag vill bara lägga till en sak efter att ha läst något som jag inte fick med mig från mina kamrater i miljö- och jordbruksutskottet, nämligen delen som rör innovation. Där vill jag lyfta fram behovet av att verkligen stötta dem som ligger i framkant inom innovation inom jordbruket, i synnerhet i miljö- och klimatfrågor, och att förbättra livsmedelsförsörjningen för Europa. Detta behöver understrykas ordentligt.

Anf. 13 JYTTE GUTELAND (S):

Herr ordförande! Jag bidrog till förvirringen, men vi står fast vid det vi sa.

När det gäller dessa frågor har vi socialdemokrater ett inspel. Det gäller framför allt den första frågan, som handlar om hållbarhet, konkurrenskraft och motståndskraft i jordbruket i den tid vi lever i, för beredskapens skull. Där tycker jag och Socialdemokraterna att det är viktigt att vi från svensk sida lyfter fram kompetensförsörjning och reskilling. Jordbruket ska vara en arbetsmarknad för hela samhället så att man inte har en homogen arbetskraft. Vi tror att det stärker motståndskraften och möjligheten till beredskap om man fångar upp kompetens som finns i hela samhället.

Vi vet att det finns utmaningar i de gröna näringarna. Detta har vi pratat om många gånger, inte minst när det gäller skogsbruket men även jordbruket. Vi ser det också i övriga Europa. Detta vill vi lyfta fram.

Vi vill även lyfta fram jämställdhet och integration, alltså att människor med olika bakgrund kommer in i detta, men också reskilling, så att vi hela tiden hänger med i det som är framtiden.

Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tycker att om man tittar på de tre frågor som har ställts till diskussion kan man mena att de inte fullt ut är besvarade i ståndpunkten på ett sätt som försäkrar EU-nämnden om vad regeringen och landsbygdsministern faktiskt kommer att driva.

Det har ju varit diskussioner där vi haft mer eller mindre samsyn om djurvälstånd. Man skulle kunna se det som en konkurrensfördel för de svenska bönderna om det kunde finnas regler och lagar också på EU-nivå som uppmuntrade till detta.

En diskussion som just nu är nationell handlar om beteskravet. Skulle man i stället kunna se till att svenska bönder som har glada kor och välmående besättningar får en konkurrensfördel även i EU skulle det minska orättvisan att de blir utkonkurrerade av bönder som håller lägre djurvälstånd.

När det gäller att höja djurvälståndet har vi tidigare haft samsyn. Jag tycker att det också skulle kunna vara ett bra inlägg i diskussionen och som svar – delvis, i alla fall – på vad ytterligare man vill se för att stärka konkurrenskraften och resiliensen.

I flera av frågorna är man också inne på vad mer man kan göra för att stärka livsmedelsproducenterna i omställningen. Driver man från regeringens sida på för biokrediter och kolkrediter för att se till att de som

jobbar i framkant också får bättre lönsamhet i detta? Det har ju varit på tal tidigare. I regeringens ståndpunkt just nu kan jag inte utläsa svar till småskaliga bönder och livsmedelsproducenter om hur man kan se till att det småskaliga blir konkurrenskraftigt. Men med bio- och kolkrediter finns det fler alternativ.

Vad gäller CAP:en vill vi se eco-schemes, alltså olika incitament, som inte bara ser till de stora gårdarna och är kopplade till areal. Finns det andra saker i CAP:en som kan uppmuntra till mer hållbar livsmedelsproduktion vore det önskvärt att det också kunde framgå i ståndpunkten.

Anf. 15 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Jag såg det mesta som medskick.

När det gäller det sista inlägget från Miljöpartiet vill jag bara konstatera att vi inte ändrar någon ståndpunkt här. Det som vi tycker, exempelvis att de som går längre och har bättre djurvälstånd också ska kunna få ersättning för det, är ju ingenting som försvinner här. Skulle vi ändra den ståndpunkten och driva en annan linje gentemot EU skulle vi ta upp det här. Allt det ligger kvar. Det står Sverige för även i den här diskussionen.

Dessutom finns det skrivningar om djurvälstånd i visionen som vi tycker är bra.

Anf. 16 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Även om det inte är någon ändrad åsikt inom regeringen eller från landsbygdsministrarnas håll är det ju den ståndpunkt som Sverige kommer att föra fram som kommer att berätta för och delge de andra kollegorna i Bryssel vad som är viktigt för Sverige. Om det inte framgår då är det svårt att veta vad Sverige faktiskt driver.

Jag uppfattar att landsbygdsministern inte är sugen på att gå oss till mötes och föra in de här aspekterna i ståndpunkten. Därför vill jag anmäla en avvikande ståndpunkt.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Den hakar Vänsterpartiet på?

Anf. 18 LORENA DELGADO VARAS (V):

Ja, precis. Jag ställer mig bakom MP:s avvikande ståndpunkt och de frågor jag har tagit upp.

Jag vill också understryka att när det gäller konkurrenskraft och även att kunna stötta de jordbrukare som står i framkant behöver vi se över handelsavtalen. Det räcker inte att bara titta i vår egen lilla sfär. Det är ett av de största hoten mot småbrukare i Europa.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Med avvikande ståndpunkter från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, där ståndpunkten avseende att föra in begreppet hållbarhet dessutom är gemensam, konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi tar oss vidare till dagordningspunkt 4, Övriga frågor.

2024/25:28
21 mars

Anf. 20 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):
Jag svarar på frågor om det finns.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för informationen.

Vi tackar också statsrådet med medarbetare för medverkan vid dagens sammanträde i EU-nämnden. Trevlig helg och lycka till!

§ 2 Miljöfrågor

Statsrådet Romina Pourmokhtari

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den 17 december 2024

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 27 mars 2025

2024/25:28

21 mars

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Romina Pourmokhtari med medarbetare välkomna.

Vi börjar med en återrapport.

Anf. 23 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Vi har ingenting särskilt att återrapportera från det senaste miljörådsmötet.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Nämnden har fått skriftlig information.

Vi går då in på dagordningspunkt 3, Miljödimensionen av given för en ren industri.

Anf. 25 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Herr ordförande! Given för en ren industri är i praktiken en färdplan för stärkt konkurrenskraft och utsläppsminskningar av koldioxid inom EU.

Regeringen står helt bakom denna ansats och menar att den gröna omställningen måste utgöra en motor för att stärka EU:s konkurrenskraft. Regeringen instämmer med kommissionen i att klimatomställningen behöver beakta EU:s konkurrenskraft.

Regeringen anser att det är viktigt med en teknikneutral ansats där både förnybart och kärnkraft lyfts fram för att möta EU:s ambitiösa klimatmål och för att stärka Europas konkurrenskraft. Fossila bränslen måste fasas ut och tillgången till stabil och fossilfri energi öka. Den gröna omställningen och konkurrenskraften går hand i hand.

Regeringen anser att ett förutsägbart ramverk är nyckeln till klimatomställningen och till att stimulera privata investeringar. Många svenska företag ligger i framkant i klimatomställningen, och företag som bidrar till klimatomställningen är själva kärntruppen för att EU ska kunna nå sina klimatmål. Det ska löna sig att investera i klimatomställningen.

Det kommer att krävas stora investeringar för att möjliggöra den gröna och digitala omställningen. Regeringen anser att det är i huvudsak privat kapital som behövs vid sidan om offentliga investeringar och välkomnar därför kommissionens ambition att stärka EU:s kapitalmarknader.

Ambitionen bakom den kommande rättsakten om cirkulär ekonomi är också välkommen. Regeringen kommer att betona att giftfria cirkulära flöden är avgörande för den cirkulära ekonomin, vilket i sin tur kräver en revidering av kemikaliereglerna.

Regeringens ståndpunkt återges i den kommenterade dagordningen inför nämndens möte.

Anf. 26 JYTTE GUTELAND (S):

Herr ordförande! Vi socialdemokrater uppskattar det som också lyftes upp muntligt av statsrådet om kemikalierna – det är en viktig del – och även stora delar av ståndpunkten.

Det som vi skulle vilja lyfta in i den mening som handlar om att fossila bränslen måste fasas ut och att tillgång till stabil och fossilfri energi måste öka är ”kostnadseffektiv” efter ”stabil”, alltså ”stabil och kostnadseffektiv fossilfri energi öka”.

Det här tycker vi är viktigt att betona. Vi tror att det är viktigt också för energibalansen att vi har en kostnadseffektiv energimix och att det är en förutsättning för en mer stabil energimix att vi arbetar effektivt. Det tycker vi alltså är viktigt, och vi vill gärna höra hur statsrådet resonerar i den frågan – om det har tagits med eller kan tänkas tas med.

Statsrådet tog inte upp det i det muntliga, men jag vill också nämna CBAM. Vi står fast vid våra tidigare meningar om CBAM. Vi ser att det är en mekanism som skapar en rättvis konkurrensmarknad industriellt. Vi menar att det är ett sätt att motverka detta med koldioxidläckage och att det är någonting som också har förhandlats för att vara kompatibelt med Världshandelsorganisationens regler.

För oss är det viktigt att CBAM får verka på ett effektivt sätt, både för klimatet och för våra industrier. Vi tycker att en del av de här skrivningarna har en onödigt negativ klang och att det verkar som om man vill gå igenom en ny vända med CBAM som vi inte har ställt oss bakom.

Anf. 27 MARTINA JOHANSSON (C):

Centerpartiet har fyra ställen i ståndpunkten där vi skulle vilja göra vissa justeringar.

Det första är på samma ställe som Socialdemokraterna, men i stället för ”kostnadseffektiv” skulle vi vilja ha ”billig”.

I stycket där det står att regeringen anser att den gröna omställningen behöver utgöra en motor för EU:s konkurrenskraft skulle vi vilja ha in en mening som lyder: Då krävs ökat fokus på klausuler för exempelvis hållbart och stärkt lokal produktion.

I stycket om CBAM vill vi byta ut ”viktigt” i ”viktigt att mekanismens ursprungliga ambitionsnivå värnas” mot ”avgörande”.

I näst sista stycket efter meningen om revidering av kemikaliereglerna vill vi ha in en mening som lyder: Här behövs också exempelvis kvotplikter för att skapa en marknad för de cirkulära materialflödena.

Anf. 28 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, miljöministern, för föredragningen!

Jag håller med om mycket av det som redan framförts av Socialdemokraterna och Centerpartiet. Jag tycker att det är konstruktiva förslag.

Även vi från Miljöpartiet är väldigt oroade över att omnibusförslagen kommer att urvattna CBAM:s effekt. Vi vill att regeringen ska slå vakt om CBAM, och vi har haft som hållning och tidigare fört fram att det snarare behöver utvidgas och omfatta fler områden för att kunna styra och bidra till den gröna omställningen och de konkurrenskraftsfördelar som den faktiskt innebär för framåtlutade svenska företag.

Jag skulle vilja fråga miljöministern om hon delar oron över att CBAM kommer att urvattnas till följd av regelförenklingsansatserna, som också regeringen lyft fram ett flertal gånger.

En annan fråga som jag har gäller kemikalier. Man betonar att den cirkulära ekonomin ska vara giftfri, tror jag att det stod tidigare. Jag undrar vad synen på PFAS är i detta.

Anf. 29 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag tänker att jag börjar med en fråga, och sedan får vi ta ställningstagandet.

Jag kan tycka att det är bra att regeringen lyfter fram de giftfria flödena inom den cirkulära ekonomin, men jag saknar någon formulering om resurseffektivisering och minskad konsumtion av till exempel råvaror och så vidare som en del av den cirkulära ekonomin. Jag undrar vad regeringens ställningstagande är om att prioritera de frågorna.

Anf. 30 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Tack för alla synpunkter! Några frågor var återkommande, men jag tänkte börja i änden kring kostnadseffektivitet eller flexibel och billig. Jag hörde inte riktigt om andra partier hade ytterligare ståndpunkter just kring dessa ordval.

I frågan om hur regeringen väljer att resonera i den frågan har vi upprepade gånger påpekat nödvändigheten av att vara kostnadseffektiva i vår EU-lagstiftning, det vill säga att vi undviker detaljreglering och att vi har en ökad teknikneutralitet i vår energilagstiftning. Det menar vi är att verka för kostnadseffektivitet på en samhällsekonomisk nivå.

Om vi detaljreglerar eller om vi utesluter enskilda energislag är vi helt enkelt mer begränsade i förmågan att ge utrymme för medlemsländerna att ha det system som fungerar bäst för det landet och därmed också är mest kostnadseffektivt för det landet. Vi menar att kostnadseffektiviteten allra främst ligger i att undvika detaljreglering och i att se till att man har en teknikneutral lagstiftning.

Flera delar i energiomställningen måste kunna ske utifrån varje medlemsstats förutsättningar. För Sveriges del menar vi att våra behov i klimatomställningen är ett robust och leveranssäkert elsystem. Vi menar också att kärnkraften är det planerbara kraftslag som har potentialen att skapa stora mängder fossilfri el, vilket klimatomställningen kräver. Regeringen betonar därför samhällsekonomisk effektivitet när det gäller elsystemet i sin helhet. Så ser vi på den frågan: Ett uteslutande av kärnkraften är inte kostnadseffektivt, och det är inte för Sverige.

Detta är vår syn på språkbruket och på den frågan. Flera ledamöter tog också upp CBAM. När det gäller detta menar vi – precis som ledamöterna sa – att det är väldigt viktigt att CBAM blir en verkningsfull mekanism. Det är viktigt att CBAM träffar där den ska och att den ser till att den motiverar länder som har väldigt mycket fossilt i sin produktion att ställa om för att få tillgång till den europeiska marknaden och öppna upp för den.

En utmaning vi ser när det gäller detta är att lyckas stärka mekanismen. Det kan man göra på många olika sätt. Det generella, alltså att endast göra den mer omfattande och mer detaljerad, menar vi inte nödvändigtvis behöver vara vägen framåt. När det gäller att förenkla denna mekanism

föreslår kommissionen att det så kallade tröskelvärdet för vilka importörer som ska omfattas ändras så att färre importörer omfattas.

När man lägger fram detta har man samtidigt sett att det faktiskt inte har någon större påverkan på själva utsläppen, utan påverkan på utsläppen blir minimal. Detta är någonting som inte minst gör att den administrativa och byråkratiska bördan på europeiska företag som har långa värdekedjor minskar. Detta kan vara lite klurigt att få grepp om, men de facto är det ganska få företag som genererar väldigt stora utsläpp. Om man träffar dem kommer man åt de allra flesta av dessa utsläpp.

Det är också viktigt att CBAM inte blir en mekanism som stöter ut mindre aktörer eller som stöter ut aktörer som kanske har svårt att leverera gentemot regleringarna i CBAM-mekanismen. För oss är det väldigt viktigt att CBAM är en verkningsfull mekanism, men också att den administrativa bördan för företagen hålls så låg som möjligt. Vi menar att det här därmed är ett steg i rätt riktning för en stärkt, och förenklad, mekanism.

Jag förstår dock att man kan tycka olika om detta. Den generella slutsatsen är ofta att en förenkling betyder en försvagning, men jag ställer mig emot det. Det kan faktiskt vara så att en mekanism blir mer träffsäker, kanske mer hållbar och väcker mindre kritik när man förenklar mekanismen. Den kan helt enkelt göra det den ska. Så förhåller sig regeringen till den frågan.

När det gäller PFAS är det stora problemet med användningen och spridningen av PFAS i Europa att vi på EU-nivå inte lyckas reglera det så väl som vi behöver genom vår kemikalielagstiftning. Vi låter dessa kemikalier ta sig ut i våra samhällen, och då blir det väldigt långsiktiga effekter. Därför måste vi se till att reglera PFAS ordentligt.

Från regeringens sida menar vi fortsatt att PFAS-ämnen endast ska tillåtas i de områden där det är absolut samhällsnödvändigt. Det pågår fortsatt en diskussion om PFAS-begränsningen. Den förbereds under Reach, men de ambitiösa länderna i kemikaliefrågor har gjort flera försök att få in PFAS-perspektivet även i detta arbete.

Arbetet är dock inte så långt gånget att detta är på bordet nu, utan det handlar endast om en diskussion om Clean Industrial Deal. Vi kommer att följa denna fråga noga och alltid bära med oss perspektivet av att ha en skarpare kemikaliepolitik och att reglera detta mer noga.

När det gäller resurseffektivitet tänkte jag lämna över ordet. Nämner vi det i detta skede, eller är det möjligtvis något som kommer senare kring att en cirkulär ekonomi också omfattar resurseffektivitet? Det var en fråga från Vänsterpartiet. Nej, jag får höra att vi helt enkelt inte riktigt har svaret på det, men det var en bra fråga. Vi diskuterade den även under gårdagen i miljö- och jordbruksutskottet.

Generellt är det absolut så att resurseffektivitet är ett perspektiv som präglar vår syn på cirkulär ekonomi, och vi menar att resurserna alltid ska användas effektivt. Vi menar att det sätt som vi producerar nu, med råvaruproduktionen, inte är hållbar eller i linje med cirkulär ekonomi. Men frågan är ju inte det, utan frågan är ju om det är skrivet i våra underlag inför den här diskussionen. Det kan inte jag svara på. Vi får be om att få återkomma i den frågan, helt enkelt.

Anf. 31 AIDA BIRINXHIKU (S):

Tack till statsrådet för dragningen. Vi har en fråga från Socialdemokraterna just på det tema som regeringen lyfter fram i ståndpunkten gällande att det ska vara förutsägbart för svenska företag, att man ska kunna planera sin klimatomställning och att man också ska kunna konkurrera på lika villkor.

Vi ser ju att det nu är en hel del regelförändringar på gång som inte direkt ökar förutsägbarheten för svenska företag. Det gäller inte bara CBAM utan också till exempel CSRD, som redan har implementerats i svensk rätt genom årsredovisningslagen.

Vi skulle därför vilja veta hur regeringen ser på de risker det här kan medföra för svenska företag som redan har investerat och anpassat sig till regelverk på hållbarhetsområdet. Hur ser regeringen på risken att vi hamnar i en situation där de svenska företag som har gjort rätt för sig försätts i ett sämre läge?

Vi delar naturligtvis bilden av att det ska vara lätt att göra rätt. Vi tycker dock inte att detta ska skapa något slags ryckighet i de investeringar som företag nu gör för att kunna ställa om, eller för den delen minskade klimatambitioner. Vi skulle därför gärna vilja höra regeringens konsekvensanalys av detta just ur ett konkurrenskraftsperspektiv.

När det gäller frågan om en kostnadseffektiv ansats tycker vi att regeringen även i den svenska ståndpunkten kan inkludera att det ska ske utifrån en kostnadseffektiv ansats – på samma sätt som regeringen lyfter fram vikten av att detta ska ske utifrån en teknikneutral ansats. Där ser vi också möjligheter att samskriva oss med Centerpartiet och att eventuellt anmäla detta i en avvikande ståndpunkt, om regeringen inte vill lyfta detta i den svenska ståndpunkten.

Anf. 32 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Angående den sista delen kring ordval gällande kostnadseffektiv och flexibel och billig menar vi att det helt enkelt bygger på att man också omfattar en teknikneutralitet och inte exkluderar kärnkraften så som man gör. Ett av våra stora fokus just nu när klimatpolitiken utvecklas i EU är att se till att de skrivningar som utesluter kärnkraften försvinner, så att det inte drabbar Sverige på ett negativt sätt hur vår energimix ser ut. Vi kommer alltså att fortsätta hålla oss till den ståndpunkt vi har kring energipolitiken.

När det gäller den mycket intressanta frågan om hur vi förhåller oss till de förenklingar och förändringar som nu görs av politiken måste vi se till att de företag som har gjort rätt inte förlorar på det och att de företag som har ansträngt sig och gjort det de ska inte förlorar på den utveckling som nu sker i EU.

Det är också oerhört viktigt att sänka den administrativa och byråkratiska bördan. Vi kan inte ha en situation i Europa där vår klimatpolitik blir ett sänke för vår produktivitet, våra företag och europeisk ekonomi. Vi måste också föregå med gott exempel för andra länder runt om i världen, där utsläppen kraftigt ökar år efter år och där man ser det som motstående värden att stärka sin ekonomi eller att stärka sin förmåga att hantera klimatutsläppen.

Vi måste se till att vår klimatpolitik är träffsäker i att minska utsläpp, men också att den inte är ett sänke för vår ekonomi. Detta är ett värde som

den här regeringen verkligen ser. Vi måste se till att minska den administrativa bördan. Det görs nu inte minst genom att CSRD, CBAM och andra regleringar och mekanismer som kan vara omfattande i den administrativa bördan ses över.

Det här är dock en fråga där regeringen fortlöpande granskar vilka typer av förändringar som sker och vilka typer av språk som kommer in i våra olika filer. Vi ser väldigt noga till att efter bästa förmåga försöka försvara de svenska intressena i detta.

Svenska företag ligger ju väldigt långt fram och anstränger sig väldigt mycket. Då är det också tur att det finns många andra mekanismer som gör att man fortfarande tjänar på det. Ett exempel är utsläppshandelssystem. Det finns annat som mäter hur bra man är på att minska sina utsläpp och där man får fördelar av att minska sina utsläpp. Men just när det gäller den administrativa bördan är det väldigt viktigt att också se till den frågan.

Rent informativt är överläggningar om CSRD planerade i närings- och civilutskotten. Jag hoppas att ni får tillfälle att diskutera den frågan vidare, för den ligger inte helt på mitt bord.

Anf. 33 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag vill vara väldigt tydlig från socialdemokratins sida att vi står fast vid våra avvikande ståndpunkter. Vi får se om det går att samskriva något med Centerpartiet när det gäller kostnadseffektiv och billig, men vi står fast vid våra avvikande ståndpunkter i den delen.

När det gäller CBAM vill jag också vara tydlig med att vi till skillnad från miljöministern inte ser klimatpolitiken som ett sänke för ekonomi och konkurrenskraft, utan snarare tvärtom. Vi tycker att det kan bidra till ökad konkurrenskraft.

Anf. 34 ORDFÖRANDE:

Jag kan ha hört fel, men jag hörde inte att ministern sa på det viset.

Anf. 35 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag vill lyfta fram vår avvikande ståndpunkt. Vi kan konstatera att kärnkraftsfrågan är så pass viktig för regeringen att det inte spelar någon roll vad man slänger framför den, för man håller fast vid den oavsett. Vi vill hellre ha förnybar energi. Vi tror att det är vägen framåt.

När det gäller CBAM vill vi fortfarande lyfta fram att man ska säkra att ambitionsnivån inte sänks. I det cirkulära tycker vi faktiskt att det ska innefatta även resurseffektivitet. Det är en viktig del av detta, för annars kommer vi inte att kunna få till det.

Vi tycker som sagt även att det är bra att regeringen har tagit upp giftfria flöden. Vi håller också med Socialdemokraterna i frågan om de företag som har ansträngt sig. Vi menar att konkurrensen går via just det arbete dessa företag gör. Det är detta som ska premieras och ställas i framkant.

Anf. 36 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag skulle gärna vilja ansluta till Centerpartiets avvikande synpunkt men även till Vänsterpartiets, som just har framförts. Jag vill också säga att Miljöpartiet inom ramen för diskussioner om

Anf. 37 LORENA DELGADO VARAS (V):

Jag håller med Miljöpartiet angående statsstödsreglerna och Centerpartiets del om flexibel och billig energi.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Med avvikande ståndpunkter från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, till del separat, till del gemensamt, det har redogjorts för protokollet, finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Global miljöpolitik.

Anf. 39 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Herr ordförande! Uneps exekutiva direktör Inger Andersen deltar vid miljörådet i Bryssel. Hon avser att framför allt diskutera förhandlingarna om ett globalt avtal för plastföreningar med EU och medlemsstaterna. Dessutom avser hon att diskutera samverkan för genomförandet av andra miljöavtal.

Regeringen anser att det behövs en integrerad ansats för att stödja genomförandet av multilaterala miljöavtal. Genom att främja synergier mellan olika miljöavtal kan vi skapa en sammanhängande strategi för att hantera globala miljöutmaningar. Det här innebär att aktivt engagera olika sektorer och intressenter, inklusive näringslivet, för att säkerställa att våra insatser är effektiva och hållbara.

Regeringen beklagar att inget avtal kunde beslutas i Sydkorea vid det möte som skulle vara det sista av fem förhandlingsmöten. De stora knäckfrågorna som till slut gjorde att det inte var möjligt att enas var främst reglering av produktion av plast och kemikalier i plastprodukter och även procedurfrågor, till exempel hur beslutsfattande ska beskrivas i avtalstexten. Regeringen anser att Uneps fortsatta ledarskap kan bidra till att parterna hittar en lösning. Formella och informella samtal på alla nivåer kommer att vara viktigt för att komma överens, och regeringen avser att framföra att Sverige även i fortsättningen kommer att arbeta aktivt för ett avtal när förhandlingarna återupptas i augusti.

Anf. 40 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Jag tackar miljöministern för föredragningen.

Jag tänker att det här främst handlar om plast. Men jag tänker ändå passa på att ställa frågan om hur regeringen arbetar med FN:s havspakt, det så kallade BBNJ-avtalet. Är det något som regeringen ser framför sig att man ska ratificera innan mötet i Nice?

Anf. 41 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Det är en fråga som hanteras av Utrikesdepartementet. Det är alltså svårt för mig att svara på när avtalet ska ratificeras.

Tobias Billström skrev under ärendet som utrikesminister, och vi arbetar för fullt på många olika fronter med marina frågor och marina

avtal. Just när en ratificering sker är en fråga som inte ligger på mitt bord, och det är därför svårt att svara på den frågan på rak arm.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Övriga frågor.

Anf. 43 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Jag vill kort rapportera om de två underpunkterna a och b.

Vi kommer exempelvis att diskutera partsmötet för konventionen om biologisk mångfald, COP 16. Det polska ordförandeskapet kommer att rapportera om utfallet från CBD-partsmötet som avslutades i Rom i slutet av februari. Eftersom det var en diskussion i EU-nämnden inför antagandet av rådsslutsatserna vid miljørådet i oktober vill vi ändå återrapportera nu när alla delar av partsmötet är avslutade.

Mötet i Rom var del 2 av konventionens partsmöte. Som många av er säkert vet kunde inte COP 16 avslutas eftersom mötet drog ut på tiden och delegaterna började åka hem. Mötet återupptogs därför i Rom den 25–27 februari. Med hjälp av intensiva förhandlingar har nu alla frågor på agendan avslutats, och det är glädjande att partsmötet kunde fatta beslut och att vi nu kan gå vidare med implementeringen och genomförandet av det vi har åtagit oss i Kunming–Montreal-ramverket.

Resultaten från Rom var i korthet att frågan om resursmobilisering var den förhandlingsfråga som var nödvändig att lösa i Rom. Det lyckades. Mötet fattade beslut om en färdplan för arbetet med att mobilisera nödvändiga resurser för att hejda och vända förlusterna av biologisk mångfald. Parterna har kommit överens om en resursmobiliseringsstrategi som lyfter fram behovet av bred mobilisering för att nå de finansieringsmål som finns i ramverket, och alla länder måste bidra. Näringslivets aktiva deltagande är nödvändigt.

Globala miljöfonden, GEF, som Sverige är en betydande givare till har även i fortsättningen en viktig roll. Alla länder ska i sina nationella rapporter redovisa hur man arbetar för att nå målen genom gemensamma indikatorer. Vi har också på plats ett beslut om hur vi ska arbeta för att gemensamt följa upp på det vi har rapporterat. En global uppföljningsrapport ska tas fram i tid till nästa partsmöte, som äger rum hösten 2026 i Armenien.

Vi är glada över att partsmötet har kunnat avslutas och att vi har fått framgång för svenska ståndpunkter också i det arbetet.

Anf. 44 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det här är en övrig fråga. Jag skulle uppskatta ett svar från miljöministern. Jag har hört att även frågan om art- och habitatdirektivet kommer att komma upp på miljørådets möte som en övrig punkt. Går det att bekräfta, eller stämmer det inte? Det är en stor kontrast till det globala avtal som precis nämndes, där man ska nedklassa varg och minska det juridiska skyddet. Jag vill få fört till protokollet att Miljöpartiet har varit kritiskt mot detta, och vi fortsätter att opponera oss mot detta.

Anf. 45 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Nej, vi har ingen information om någon sådan punkt på miljörådet.

Herr ordförande! Det finns ytterligare en fråga som jag vill informera om. Vi kommer under punkten Övriga frågor även att diskutera miljökonsekvenserna av Rysslands aggressioner mot Ukraina.

Låt mig kort redogöra för detta. Regeringen stöder Ukrainas EU-närmande aktivt genom samarbete mellan ukrainska miljöministeriet, Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen. Arbetet är inriktat på förberedelser för den bilaterala miljöscreeningen som äger rum våren 2025. Den kommer att följas upp av stöd för förhandlingsprocessen och genomförandet av sådant som ramdirektivet om avfall. Vi har också ett stöd för sanering och rehabilitering av miljön i Ukraina, och det är en viktig fråga för regeringen. Stöd på miljöområdet inkluderas därför i två av fem stödområden i strategin för Sveriges uppbyggnads- och reformarbete tillsammans med Ukraina 2023–2027.

Fokus är att se på uppbyggnad, samhällsviktig infrastruktur och grundläggande samhällstjänster inte minst på avfallsområdet där Sverige stöder Ukraina och samarbetet för närvarande utvecklas ytterligare. En andra del rör stöd för klimatomställningen och hållbar utveckling. Det är ett arbete där Sverige har identifierat flera möjliga områden för reformsamarbete på medellång och lång sikt.

Vi arbetar aktivt med att bistå Ukraina i deras arbete för att hantera miljökonsekvenserna av kriget, och det kommer också att vara en diskussionspunkt under miljörådet.

Anf. 46 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det känns glädjande att höra om stödet till Ukraina, inte minst inom detta område där jag personligen är engagerad. Det som nämns om sanering visar att det är oerhört viktigt att få ett brett stöd från EU-länderna. Det finns en hel del lagstiftningar som också skulle komma väl till pass för Ukraina. Sammantaget att närma sig EU är restaureringslagen en aktuell lagstiftning.

Jag vill skicka med detta. Jag vet att miljöministern är väl medveten om frågan om ekocidlagstiftning, vilket också är en del av sammanhanget. Jag önskar lycka till i att finna stöd och gehör för frågorna.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen, och vi tackar för deltagande vid dagens sammanträde med EU-nämnden och önskar trevlig helg och lycka till.

Anf. 48 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L):

Trevlig helg!

§ 3 Allmänna frågor – sammanhållning

Statssekreterare Daniel Liljeberg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna
frågor den 28 november 2024

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
allmänna frågor den 28 mars 2025

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Daniel Liljeberg med medarbetare välkomna.
Vi lämnar först ordet för en återrapport.

Anf. 50 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Nämnden har mottagit en rapport från mötet i november.
Jag har inget ytterligare att tillägga.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare in på rådsdagordningens punkt 3, En mer dynamisk och
strategisk sammanhållningspolitik – bidrag till förändring nu och i
framtiden. Det är en riktlinjedebatt.

Anf. 52 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Den här dagordningspunkten är en diskussion om hur vi
kan få en mer dynamisk och strategisk sammanhållningspolitik. Det
polska ordförandeskapet har i sitt bakgrundspapper angett att diskussionen
på rådsmötet kommer att handla om de möjligheter till omprioritering av
medel för ökad konkurrenskraft och försvarsförmåga som erbjuds genom
den pågående halvtidsöversynen av sammanhållningspolitikens fonder
liksom även om hur fördragets mål om ekonomisk, social och territoriell
sammanhållning kan nå samtidigt som politikens möjligheter att bidra till
unionens nuvarande och framtida utmaningar kan öka.

Regeringen anser att sammanhållningspolitiken bör fokusera på att
bidra till konkurrenskraft och innovation liksom till den gröna och digitala
omställningen och avser mot denna bakgrund att inte göra några större
förändringar i den pågående halvtidsöversynen av de svenska programmen
eftersom de redan är fokuserade på dessa områden.

Regeringen välkomnar att berörda medlemsländer använder de
möjligheter som finns i regelverken för Europeiska regionala
utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden för långsiktiga
beredskaps- och försvarsåtgärder och är redo att arbeta konstruktivt med
förslagen om ökad flexibilitet i regelverken som kommissionen
presenterade vid Europeiska rådets möte den 6 mars.

Regeringen anser att rättsstatsprincipen ska vara ett krav för
utbetalningar av EU-medel, och Sverige har varit drivande för tydliga
formuleringar kring detta i de rådsslutsatser som kommer att antas på
mötet.

Den tänkta genomförandemodellen för EU:s fleråriga budgetram är en
nationell plan. Det kan vara ett viktigt verktyg för att i förväg skapa en
länk mellan EU-medel och efterlevnaden av rättsstatens principer.

En substantiell nationell medfinansiering är en viktig princip i enlighet med Sveriges generellt budgetrestriktiva linje. Nationell medfinansiering bidrar till nationellt och regionalt ägarskap såväl som till ett kvalitativt och effektivt genomförande. En platsbaserad politik tillsammans med sammanhållningspolitikens princip om partnerskap, flernivåstyre och delad förvaltning kommer även framöver att vara viktigt för att kunna genomföra insatser som är anpassade till nationella, regionala eller lokala förhållanden.

Regeringen anser att det finns behov av fortsatt förenkling i regelverken, stark administrativ kapacitet och ett ökat resultatfokus. Vi är öppna för att undersöka ett ökat användande av mer resultatbaserat genomförande.

Europeiskt territoriellt samarbete, Interreg, är ett instrument med ett tydligt EU-mervärde som bör bevaras.

Med funktionella regelverk och ett effektivt genomförande kan sammanhållningspolitiken bidra till att möta unionens långsiktiga strukturella utmaningar och prioriteringar. Regeringen ser i sammanhanget ett behov av ett gemensamt strategiskt ramverk på EU-nivå som kan koppla samman sammanhållningspolitiken med övriga EU-prioriteringar.

Anf. 53 AIDA BIRINXHIKU (S):

Jag tackar statssekreteraren för dragningen. Vi vill från Socialdemokraternas håll följa upp den avvikande ståndpunkt vi flaggade för i går och som gäller fokuset på ett mer resultatbaserat genomförande. Vi ser att det kan leda till ökad resultatstyrning på EU-nivå och att det i sin tur riskerar att leda till ökad centralisering. Därför menar vi att regeringen borde ta höjd för detta i den svenska ståndpunkten, och jag bedömer att det inte har gjorts, i alla fall inte uttryckligen. Vi vill alltså anmäla avvikande ståndpunkt.

Anf. 54 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Herr ordförande! Regeringen uppfattar att den har tagit viss höjd för det perspektiv ledamoten ger uttryck för. Principen för sammanhållningspolitiken ska följas, inklusive de aspekter ledamoten tar upp.

Anf. 55 AIDA BIRINXHIKU (S):

Socialdemokraterna vill gärna höra en mer djupgående konsekvensanalys av vad detta mer resultatbaserade fokus skulle innebära och på vilket sätt regeringen kommer att arbeta för att detta inte ska leda till ökad centralisering.

Anf. 56 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Denna analys pågår. Som jag tror att jag gav uttryck för i min inledning finns det bekymmer med att införa detta resultatbaserade system för den flernivåstyrning vi för närvarande ägnar oss åt, så innan förändringar görs måste detta givetvis analyseras.

Anf. 57 MATILDA ERNKRANS (S):

Vi håller i vår avvikande ståndpunkt, för vi känner oss inte riktigt trygga med detta och tycker att regeringen har en lite väl optimistisk syn, vilket Aida utmärkt redogjorde för.

När jag ändå har ordet vill jag slänga in en mer generell och övergripande fråga. Statssekreteraren får avgöra om han kan svara på den eller inte. Nu tas sammanhållningspolitiken upp till diskussion i riktlinjedebatten, och regeringen, inte minst EU-ministern och statsministern, är ju väldigt positivt inställd till att EU ska utvidgas med fler medlemsländer, såsom Ukraina, Moldavien och länderna på västra Balkan. EU-ministern reser också runt i dessa länder. Samtidigt vet vi att en utvidgning kommer att påverka jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken, vilket regeringen också har uttryckt. Vi har ännu inte sett något från regeringens olika ministärer om hur man adresserar den senare aspekten. När man nu ska prata om sammanhållningspolitiken i EU, kommer regeringen att ta upp denna aspekt när det gäller sammanhållningspolitiken? Vad gör regeringen för prioriteringar här i relation till att regeringen också driver på för en utvidgning av EU-familjen?

Jag skickar med denna fråga, och vår skarpa avvikande ståndpunkt har Aida som sagt förtjänstfullt redogjort för.

Anf. 58 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Mitt svar till Matilda Ernkrans är att Sverige inte kommer att ta upp denna fråga på just detta möte. Den diskussionen får föras senare och när det blir aktuellt. Men jag instämmer i att dessa saker givetvis hänger ihop.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en avvikande ståndpunkt från Socialdemokraterna. I övrigt finner jag stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går till dagordningspunkt 4, Rådsslutsatser om sammanhållningspolitiken efter 2027.

Anf. 60 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Denna dagordningspunkt handlar om ett antagande av rådets slutsatser om sammanhållning och sammanhållningspolitik efter 2027.

I slutsatserna beskrivs sammanhållningspolitikens roll för att hantera EU:s utmaningar och prioriteringar, med särskilt fokus på ökad konkurrenskraft. Vidare lyfts sammanhållningspolitikens principer om partnerskap, flernivåstyre och delad förvaltning liksom vikten av att involvera lokal och regional nivå och utformning och genomförande av program och insatser upp. I slutsatserna tydliggörs även behovet av förenkling av regelverket och vikten av ett större resultatfokus i politiken och hur det kan nås, till exempel genom ett ökat användande av resultatbaserat genomförande.

Regeringen anser att rättsstatsprincipen ska vara ett krav för utbetalning av EU-medel, och Sverige har varit drivande för att tydliga formuleringar om detta nu finns på plats. Eftersom rådsslutsatserna i övrigt

till stora delar ligger i linje med svenska ståndpunkter om sammanhållningspolitiken efter 2027 avser regeringen att rösta ja.

2024/25:28
21 mars

Anf. 61 AIDA BIRINXHIKU (S):

Vi ser även här att det finns en risk för ökad centralisering i sammanhållningspolitiken, just utifrån det perspektiv vi tar upp om nackdelarna med ett mer resultatbaserat fokus. Vi menar dock inte att regeringen borde rösta nej till rådsslutsatserna, och därför kommer vi inte heller att anmäla avvikande ståndpunkt.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi tackar statssekreteraren med medarbetare för deltagandet vid dagens sammanträde med EU-nämnden och önskar lycka till och trevlig helg.

Innehållsförteckning

§ 1 Jordbruks- och fiskefrågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	1
Anf. 5 JYTTE GUTELAND (S)	2
Anf. 6 MARTINA JOHANSSON (C)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 8 REBECKA LE MOINE (MP)	3
Anf. 9 LORENA DELGADO VARAS (V)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 11 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	3
Anf. 12 LORENA DELGADO VARAS (V)	4
Anf. 13 JYTTE GUTELAND (S)	4
Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP)	4
Anf. 15 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	5
Anf. 16 REBECKA LE MOINE (MP)	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 18 LORENA DELGADO VARAS (V)	5
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 20 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	6
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	6
§ 2 Miljöfrågor	7
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 23 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L)	7
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 25 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L)	7
Anf. 26 JYTTE GUTELAND (S)	8
Anf. 27 MARTINA JOHANSSON (C)	8
Anf. 28 REBECKA LE MOINE (MP)	8
Anf. 29 LORENA DELGADO VARAS (V)	9
Anf. 30 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L)	9
Anf. 31 AIDA BIRINXHIKU (S)	11
Anf. 32 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L)	11
Anf. 33 MATILDA ERNKRANS (S)	12
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 35 LORENA DELGADO VARAS (V)	12
Anf. 36 REBECKA LE MOINE (MP)	12
Anf. 37 LORENA DELGADO VARAS (V)	13
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 39 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L)	13
Anf. 40 REBECKA LE MOINE (MP)	13
Anf. 41 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L)	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 43 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L)	14
Anf. 44 REBECKA LE MOINE (MP)	14
Anf. 45 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L)	15
Anf. 46 REBECKA LE MOINE (MP)	15
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	15

Anf. 48 Statsrådet ROMINA POURMOKHTARI (L).....	15
§ 3 Allmänna frågor – sammanhållning	16
Anf. 49 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 50 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	16
Anf. 51 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 52 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	16
Anf. 53 AIDA BIRINXHIKU (S)	17
Anf. 54 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	17
Anf. 55 AIDA BIRINXHIKU (S)	17
Anf. 56 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	17
Anf. 57 MATILDA ERNKRANS (S).....	18
Anf. 58 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	18
Anf. 59 ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 60 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	18
Anf. 61 AIDA BIRINXHIKU (S)	19
Anf. 62 ORDFÖRANDEN.....	19

2024/25:28

21 mars
